

KH-107

March-2014

M.A.-II (Annual Pattern)**Gujarati, Paper – IV (Main)**

(અંતકાર નરસિંહ મહેતા)

Time : 3 Hours]**[Max. Marks : 100**

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ આંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખરાની [✓] નિશાની કરો :

20

(સૂચના : મુખ્ય ઉત્તરવહી સાથે પૂરવણી તરીકે જોડો.)

- (1) નરસિંહ મહેતા ઈ.સ.ની કઈ સદીમાં થઈ ગયા મનાય છે ?
(a) સત્તરમી સદી (b) પંદરમી સદી
(c) બારમી સદી (d) ચૌદમી સદી
- (2) નરસિંહ મહેતાનો જન્મ કઈ જ્ઞાતિમાં થયો હતો ?
(a) વડનાગરા નાગર (b) વૈષ્ણવ
(c) ભટ્ટ (d) ત્રિવેદી
- (3) નરસિંહ મહેતાના પિતાનું નામ જણાવો.
(a) પર્વતદાસ (b) પુરુષોત્તમદાસ
(c) કૃષ્ણદાસ (d) વિષ્ણુદાસ
- (4) ઈ.સ. 1408 નરસિંહ મહેતાના જન્મ વર્ષ તરીકેનો ઉલ્લેખ કયા વિદ્વાને કર્યો ?
(a) ઉમાશંકર જોશી (b) કે.કા. શાસ્ત્રી
(c) નરસિંહરાવ દિવેટિયા (d) હરિવલ્લભ ભાયાણી
- (5) રા'મંડલિકના દરબારમાં નરસિંહ મહેતાના જીવનમાં શાનો પ્રસંગ બને છે ?
(a) હૂંડી (b) મામેરું
(c) રાસ (d) હાર
- (6) કુંવરબાઈ સાથે નરસિંહ મહેતાનું સમપણ જણાવો.
(a) પતિ-પત્ની (b) સસરા-વહુ
(c) દિયર-ભોજાઈ (d) બાપ-દીકરી
- (7) નીચેનામાંથી નરસિંહ મહેતાની કઈ કૃતિનું કર્તૃત્વ શંકાસ્પદ ગણાય છે ?
(a) ગોવિંદગમન (b) હારસમેનાં પદ
(c) વાંસળીનાં પદ (d) હૂંડીનાં પદ
- (8) “જાગ, કમળાપતિ ! હજી કાં સૂઈ રહ્યો ? સેજ રામા તણી આજ ભાવી ?” આ પંક્તિ કયા પદની છે ?
(a) મામેરાનાં પદ (b) હૂંડીનાં પદ
(c) ઝારીનાં પદ (d) હારસમેનાં પદ

- (9) પુત્ર-વિવાહનાં પદ નરસિંહ મહેતાના વેવાઈનું નામ જણાવો.
 (a) શ્રીરંગ મહેતા (b) રમેશ મહેતા
 (c) મદન મહેતા (d) મહેશ મહેતા
- (10) નીચેના પૈકી કઈ કૃતિએ નરસિંહ મહેતાની નથી ?
 (a) મામેરાનાં પદ (b) ઝારીનાં પદ
 (c) મોસાળું (d) હૂંડીનાં પદ
- (11) હારસમેનાં પદની સંખ્યા જણાવો.
 (a) 34 (b) 14
 (c) 8 (d) 51
- (12) “જશોદા ! તારા કાનુડાને સાદ કરીને વાર રે;
 આવડી ધૂમ મચાવે વ્રજમાં, નહિ કોઈ પૂછણહાર રે ?” આ પંક્તિ કયા પદની છે ?
 (a) વસંતનાં પદ (b) બાળલીલાનાં પદ
 (c) શૃંગારનાં પદ (d) વાંસળીનાં પદ
- (13) ‘ભોળી રે ભરવાડણ હરિને વેચવા ચાલી’ આ પંક્તિ કયા પદની છે ?
 (a) બાળલીલાનાં પદ (b) ભક્તિ-જ્ઞાનનાં પદ
 (c) શૃંગારનાં પદ (d) રાસનાં પદ
- (14) નીચેના પૈકી નરસિંહ મહેતાની આત્મચરિત્રાત્મક કૃતિ કઈ તે જણાવો.
 (a) જ્ઞાન-ભક્તિનાં પદ (b) હૂંડીનાં પદ
 (c) વાંસળીનાં પદ (d) દાણલીલાનાં પદ
- (15) મામેરાનાં પદની સંખ્યા કેટલી તે જણાવો.
 (a) 14 (b) 8
 (c) 31 (d) 16
- (16) ‘દીન જાણી મને દયા કીધી ઘણી, રંક બેસારિયો કનક માચી’ આ પંક્તિ કયા પદની છે ?
 (a) હૂંડીનાં પદ (b) સુદામાચરિત્ર
 (c) ઝારીનાં પદ (d) મામેરાનાં પદ
- (17) નીચેનામાંથી કઈ કૃતિ એ નરસિંહ મહેતાની આત્મચરિત્રાત્મક કૃતિ નથી ?
 (a) શૃંગારનાં પદ (b) ઝારીનાં પદ
 (c) હારસમેનાં પદ (d) મામેરાનાં પદ
- (18) ‘સાંભળો, સ્વામી ! હું દીન વાણી કહું : કૃષ્ણે કારજ કીધા છે કેનાં ?’ આ પંક્તિ કયા પદની છે ?
 (a) મામેરાનાં પદ (b) હૂંડીનાં પદ
 (c) પુત્ર-વિવાહનાં પદ (d) બાળલીલાનાં પદ
- (19) મીરાંબાઈએ નરસિંહનાં જીવનને આધારે મામેરાનો પ્રસંગ લઈ કઈ કૃતિની રચના કરી ?
 (a) શામળશાનો વિવાહ (b) મામેરું
 (c) કુંવરબાઈનું મામેરું (d) નરસિંહકા માઘરા
- (20) નરસિંહ મહેતાએ લખેલી હૂંડી યાત્રિકો ક્યાં લઈ ગયા ?
 (a) જૂનાગઢ (b) દ્વારકા
 (c) તળાજા (d) સોમનાથ

2. નરસિંહ મહેતાના સમગ્ર સર્જનને આધારે નરસિંહ મહેતાની કવિ તરીકેની વિશેષતાઓ તપાસો. **20**
અથવા
નરસિંહ મહેતાની આત્મચરિત્રાત્મક કૃતિઓને કેન્દ્રમાં રાખી નરસિંહ મહેતાની કવિ પ્રતિભા વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) **20**
(1) હૂંડીનાં પદ
(2) બાળલીલાનાં પદ
(3) શૃંગારનાં પદ
(4) વાંસળીનાં પદ
4. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) **20**
(1) દાણલીલાનાં પદ
(2) ચાતુરીઓ
(3) વસંતનાં પદ
(4) ઝારીનાં પદ
5. નરસિંહ મહેતાની જ્ઞાનભક્તિનાં પદોમાંથી પ્રગટતું કાવ્યત્વ વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો. **20**
અથવા
નરસિંહ મહેતાના જ્ઞાનભક્તિ અને વૈરાગ્યનાં પદોનો આસ્વાદમૂલક પરિચય કરાવો.

